

Van de redactie.

Voor u ligt weer een Nieuwsbrief van de Stichting van Nederveen. Het heeft deze keer lang geduurd voor er weer een nieuwe uitgave kon verschijnen. Door technische omstandigheden was het de laatste maanden niet mogelijk om vlot een nieuwe editie het licht te doen zien. De redactie biedt hiervoor de verontschuldiging aan en hoopt op uw begrip, mede omdat het hier toch taken zijn die in de vrije tijd gerealiseerd moeten worden.

Dit nummer van de Nieuwsbrief doet verslag uit heel verschillende periodes van de genealogie van Nederveen: Lysbeth van Nederveen, geboren in het laatste kwart van de 18e eeuw, is nu geïdentificeerd als de stammoeder van de Rotterdamse tak. Dit vormt een waardevolle aanvulling op de genealogie.

Dan volgt de een levendige schets van Mr Frans Nederveen, de bekende advocaat in het 20e eeuwse Roermond.

Dan volgt het verslag van een tweede Lysbeth, deze maal de 17e eeuwse afstammeling van Pieter van Nederveen, die we zo goed kennen als de baby die als door een wonder is gered uit de Elisabethsvloed (de derde Lysbeth!) in 1421.

En dan vindt u in deze brief nog twee verslagen die betrekking hebben op de financiën van de Stichting: de penningmeester geeft uitleg over de inkomsten en uitgaven van het achterliggende jaar en de vice-voorzitter doet verslag van de wederwaardigheden rond een erfstelling. De redactie wenst u veel leesplezier! F&R

Van de voorzitter.

Het voorjaar kondigt zich al weer aan en dan zijn de voorbereidingen voor de komende Vriendendag al weer in volle gang. Dit jaar de Vriendendag vindt altijd plaats op de tweede zaterdag in Mei. Dit jaar valt de Vriendendag derhalve op zaterdag 12 mei 2001.

U zult zich herinneren dat we er zijn geslaagd om een Nederveen te vinden vóór Willem van Nederveen, die in 1325 werd verlijd met het ambacht Nederveen in de Langstraat. In 1303 leefde een Jan van Nederveen als Heer van Loenhout te Loenhout, zo'n 20 km zuidelijk van Breda. Deze vondst vormt alle aanleiding om de komende Vriendendag een kijkje te gaan nemen in Loenhout.

Loenhout en omgeving draagt nog steeds enige sporen van de aanwezigheid van Nederveen, op zijn Brabants: Neerven. En die sporen zullen we tijdens de komende Vriendendag ook gaan bekijken.

Noteert u alvast de aanstaande 12e mei in uw agenda? De uitnodiging met het programma van de Vriendendag met de mogelijkheid voor inschrijving volgt spoedig.

Bij deze Nieuwsbrief is de acceptgiro gevoegd voor de jaarlijkse bijdrage van de Vrienden. Het is belangrijk dat de Stichting over een iets grotere spaarpot komt de beschikken, omdat de uitgave van het Nederveenboek nu toch snel naderbij komt. Mag ik u daarom vragen om dit jaar een extra gulle donatie te doen? Uw gift komt het werk van onze familiestichting zeer ten goede! Ruud N.

Colofon. De Nieuwsbrief van Nederveen is uitgave van de Stichting van Nederveen en verschijnt ieder kwartaal. De Nieuwsbrief wordt zonder kosten toegezonden aan de Vrienden van de Stichting. Het adres van de redactie en van het secretariaat van de Stichting van Nederveen is *Oranje Nassaulaan 175, 2051 HN Overveen*. Wat gepubliceerd wordt is niet per se de mening van het Bestuur, tenzij dit anders wordt gesteld. Uit de nieuwsbrief mag, behoudens bronvermelding, vrijelijk worden geciteerd. De redactie wordt gevoerd door Mr F.B.M. Nederveen en R.Th.M. Nederveen.

Verslaggeving inzake een legaat.

Onlangs werd bekend dat een gestorven vriendin van onze Stichting graag een bedrag wilde nalaten aan de stichting ter hoogte van het voor successierechten vrijgestelde bedrag.

De belastingdienst beriep zich op de Successiewet met bijbehorende jurisprudentie en besliste dat de Stichting van Nederveen niet valt aan te merken als een "algemeen nut beogende instelling". Daarbij stelt de Belastingdienst dat zowel de statutaire doelstelling als de feitelijke werkzaamheden van de stichting zich hoofdzakelijk richten op de eigen familie. Tijdens een door ons ingediend bezwaarschrift zwaaide de Belastingdienst met een overdaad aan jurisprudentie die onze positie niet bepaald versterkte, op grond waarvan wij meenden er verstandig aan te doen van verdere procedures af te zien.

Dit heeft tot gevolg dat niet een bedrag van 16.507,-, maar een bedrag van 1.650,- aan onze stichting is toegekomen. Aan de indiening van het gemotiveerde bezwaarschrift waren gelukkig geen kosten verbonden. Dit verlag vormt meteen een toelichting op de post "legaat", die in bij de baten der Stichting in het financieel overzicht over het jaar 2000 in deze Nieuwsbrief is opgenomen. Moraal van dit verhaal: geeft terwijl je leeft !!

Alexandra N. Vice-Voorzitter.

*****

Lijsbet(h) Nederveen, stammoeder van de gehele tak Rotterdam.

Lijsbet(h) werd geboren in Giessen-Oudekerk op 7 Januari 1782 als dochter van Jan Cornelisz Nederveen en Willempje Rietveld. Haar naam kreeg zij waarschijnlijk naar een

2 jaar eerder geboren zusje die op zeer jonge leeftijd overleed. Van de gezinsomstandigheden weten we nauwelijks iets, maar wel dat het een eenvoudig milieu was waarin zij opgroeide; één van haar broers was bouman (= landbouwer), de andere rietdekker. Toen Lijsbet(h) nog geen vier jaar oud was overleed haar moeder. Ook verder is haar leven, zoals in die tijd veelvuldig voorkwam, gemarkeerd door een aantal sterfgevallen op jeugdige leeftijd.

Cornelis ging als jongeman in de militaire dienst, vermoedelijk niet uit weelde, en in het stamboek voor militairen van de landmacht lezen wij "...Ruyter van compagnie nr.7, aangenomen 21-9-1802 voor 6 jaar, leeftijd 20 jaar geb. Giessen-Oudekerk, beroep rietdekker, blonde haren, blauwe ogen, blonde wenkbrouwen, groote neus, ordinaire mond, rond van wezen, gereformeert. 17-9-1803 overleden." Met de leeftijd is men hier onnauwkeurig omgesprongen, want Cornelis werd op 19-9-1779 gedoopt en was hij dus bij zijn aanname voor de dienst vrijwel 22 jaar.

Toch zal Lijsbet(h) een levenslustige jonge vrouw geweest zijn. De doopacte van haar zoon Cornelis vermeldt: "Op 27 April 1806's gedoopt een zoontje van Lijsbeth Nederveen, welk kind in onecht is gewonnen en geboren is den 9 Maart 1806 en is na opgave voor de vader Adriaen de Boer en opentlijke bestrafinge en aanmaninge tot verbeteringe des levens, het kind bij de doop genaamt Cornelis. Doopgetuige Gerrit Rietveld." Van Adriaen de boer wordt verder niets gevonden, die is in de anonimiteit verdwenen.

Op 11 Oktober 1811 trouwt zij met Teunis Wervenbos en op 16 juni 1813 wordt uit dit huwelijk een dochter Willempje geboren, die echter niet ouder wordt dan 1 1/2 jaar. Hoe haar verdere leven er heeft uitgezien met haar enige zoon Cornelis en een echtgenoot, die kennelijk veel onderweg was, weten we

niet, maar het zal niet bijster vreugdevol geweest zijn. Nadat zij 30 September 1821 op 39-jarige leeftijd was overleden, werd in de overlijdensacte - overigens ook hier met een onjuiste leeftijdsvermelding - geschreven: "huisvrouw van Teunis Wervenbos, doch welke thans afwezig is, geboren te (dit alsmede de namen en voornamen van

deszelve ouders kon niet worden opgegeven, vermits de afwezigheid van de man.)" Zij zal wel niet hebben kunnen bevroeden, dat haar nageslacht in een kleine twee eeuwen zou uitgroeien tot de respectabele omvang die het thans heeft.

Kees N. Apeldoorn.

"De Meister"

Mr. F.J.M. Nederveen, advocaat en procureur, geboren te Den Bosch 24 nov. 1894, overleden te Roermond 14 juni 1970, bouwde in de ruim veertig jaren, dat hij zijn praktijk uitoefende, vooral als strafpleiter een internationale naam op, die hem als enige van zijn méér dan honderd collega's destijds in Limburg en daarbuiten de bijnaam "de Meister" bezorgde, waarmee zijn faam voor zijn familie en zijn omgeving al direct goed is getekend. Aanvankelijk woonde hij midden in de stad vlakbij het Bisschoppelijk College in Roermond, waar hij tijdelijk enkele lessen per week Handelsrecht gaf; hij verving toen een priester, die bezig was in Leiden rechten te studeren; deze studeerde echter onverwacht één jaar eerder af, hetgeen hem bij zijn vervanger Nederveen de bijnaam "de goede moordenaar" bezorgde. De "Meister" was in die jaren de onbetwiste kampioen van het woord, dat is wel zeker. Toen één van zijn kinderen hem later eens thuis kwam afhalen voor een ritje in de omgeving met zijn toen nog kleine autootje, zei hij bij een wat moeilijke instap: "Zo jongen, doe me de wagen maar eens om".

Zoals dat ging in die dagen, liet hij de welgestelden wat méér betalen. Wie het nodig had ontving rechtshulp met spreiding of uitstel van betaling, vaak zelfs voor niets.

Eens riep hij, bij een bekende winkelier naar binnen gaand, naar de aloude Katholieke altaarspreuk: "De Meester is daar en roept u".

Zijn woord- en taalgebruik waren vaak uniek. Om dit te demonstreren, volgen hier nog enkele voorbeelden; in een restaurant, waar hij vaak kwam, luidde zijn vraag naar zout, peper en maggie: "Ober, graag de koloniën!" Tijdens de oorlogsjaren heette de Ortscommandant, het hoogste Duitse gezag ter plaatse in bezet Roermond bij hem: "de Ortscomediant". Een rond 1950 in zijn buurt gebouwde moderne koepelkerk zinde hem niet en werd dan ook door hem genoemd, naar de naam van de voorganger, "Circus Geelen". Een druk bezocht café werd door hem niet herberg genoemd, maar een herberg. Tenslotte: de Heer Ruys de Beerenbroek, de destijds vaak in gala uitgedoste minister uit Roermond, heette bij hem "Struis de Veerenbroek".

De goede moppen van anderen mocht hij ook vaak en gretig citeren, zoals die destijds van de eeuwige student Theo Himpe, die voor een pas gevestigde advocaat, een vriend van hem, een lied componeerde met als refrein: "en de eerste boer, die binnenkwam, die had hij zelf gelaten!". Onder de oorlog heeft hij ook in Duitsland mogen pleiten en menigmaal heeft hij mensen uit de klauwen van de nazi's en de Gestapo weten te redden, die anders op transport zouden zijn gesteld, om nog maar niet te spreken van het doen omzetten van de doodstraf in gevangenisstraf, die uiteraard direct na de bevrijding beëindigd werd en dat was wel héél bijzonder, als we daarop terugzien. Hij was zo bevriend met alle

politie-agenten, die hij "mijn jongens in de Hamstraat" noemde, dat hij vaak onderweg naar huis mocht instappen en door hen werd thuis gebracht, terwijl anderen werden opgebracht. Humor en spitsvondigheid waren zijn wapens, waarmee hij veel zaken heeft gewonnen; de bekendste is wel de "koffermoord" in Den Haag en de meeste beruchte die van het joodse meisje Anneke Beekman, die beiden ook glasrijk door hem werden

gewonnen. Zoals zovele anderen in ruim veertig jaar advocaten-praktijk. Dit relaas stamt uit het boekje over zijn vader van diens helaas te vroeg gestorven jongste zoon Fook Nederveen (1930-1998), de bekende Roermondse poppenspeler, die een eigen poppentheater had in Roermond, waar alle kinderen tijdens hun verjaarspartijtje heengingen.

Haarlem, zomer 2000 . FN.

In de vorige Nieuwsbrief stond een artikel uit de Nederlandsche Leeuw, jaargang 1889: "Het geslacht van Nederveen". In het archief van de Stichting bevindt zich een copie van een in Haarlem opgemaakte notariële acte, die dateert van het jaar 1635. In deze acte vertelt een nakomeling van Pieter van Nederveen het verhaal over diens wonderbaarlijke redding uit de rampnacht van de Sint Elisabethsvloed in 1421.

Het stamboomgedeelte dat in deze acte wordt verteld, staat in de genealogie van Nederveen bekend als de Delftse tak. Van deze tak zijn sedert de 17e eeuw geen mannelijke nakomelingen bekend.

Het is niet meer na te gaan of het artikel in de Nederlandsche Leeuw is gebaseerd op deze getuigenis, of dat er gebruik gemaakt is van een andere bron.

Notariële Archieven Haarlem,
inventaris-nummer. 164, fol. 172-172 verso.

Compareerde voor mij not(aris) ende den getuygen ondergenoemt Lysbeth Pietersd(ochte)r, weduwe van Cornelis Mol, out ontrent 80 jaeren, woonende binnen dese stadt, ende heeft bij haere vrouwe waarheyt, in plaets van eede, ten versoucke van Johan Moysess(oon) van Nederveen, boscruytmaecker, woonachtich tot Delft in 't Goudelaken, verclaert ende geaffirmeert

waerachtich te wesen dat sij deposante seer wel gekent heeft Margriete Jans van Nederveen, haere bestemoeder, die een dochter was van jonch(ee)r Jan Pieterss(oon) van Nederveen, welcke Jonch(ee)r Jan Pieterss(oon) van Nederveen een soon was van jonch(ee)r Pieter van Nederveen;

verclaert mede waerachtich te wesen, dat sij deposante seer wel gekent heeft Goossen ende Frans Janssonen van Nederveen, gebroeders, mede kinderen van de voors(chreven) Jonch(ee)r Jan Pieterss(oon) van Nederveen; welcke voors(chreven) Frans Janss(oon) van Nederveen, onder andere kinderen, een kint achtergelaten heeft met naemen Jan Franss(oon) van Nederveen, welcke voors(chreven) Jan Franss(oon) van Nederveen, onder andere kinderen, mede een kint achtergelaeten heeft met naemen Moyses Janss(oon) van Nederveen, die mede onder andere kinderen een soon achtergelaeten heeft met naemen Jan Moysess(oon) van Nederveen, wesende den req(ui)ran)t in desen.

Gevende sij deposante voor redenen van wetenschap dat sij d'voors(chreven) Margrieta Jans van Nederveen, haere bestemoeder, tot verscheyden maelen heeft hooren seggen ende verhaelen dat de voors(chreven) h(ee)r Pieter van Nederveen,

des voorn(oemden) Margrietens
bestevaeder, in 't jaer 1421 in een wiech
uuuyt den Dortschen Waert, die in 't
voors(chreven) jaer 1421 ondergelopen
was, is comen drijven ende door een
visscher gebracht wiert tot Sevenbergen bij
den heer Cornelis van Sevenbergen, die
hem heeft doen opvoeden als een
edelman, alsoo hij d'voors(chreven) P(iete)r
van Nederveen kende door een
bloetcoraelde paternoster, die hij om zijn
hals hadde, daer een wapen aen hinck van
vijftien turven met een roden baer in 't
midden, met sijnen naem Jon(c)h(ee)r
Pieter van Nederveen gelijk
d'voors(chreven) deposante
d'voorn(oemde) Margrieta Jans van
Nederveen, haere bestemoeder, mede tot
verscheyden malen heeft horen seggen
ende verhaelen dat d'voorn(oemde)
jonch(ee)r Pieter van Nederveen'n huwelick
gehadt heeft Catrina van Badrianes, van 's-
Hertogenbosch, mette welcke hij gewoont
heeft op sijn eygen casteel te Dinter, 't welck
hem bij sijn vader was naergelaeten, gelijk
nae sijn doot daer mede op gewoont heeft

d"voors(chreven) j(onchee)r Jan
Pieterss(oon) van Nederveen, des
voors(chreven) j(onchee)r Jan Pieterss(oon)
van Nederveens naergelaeten soon, die in
huwelick gehadt heeft Luytge van Beeck, van
's-Hertogenbosch, welck voors(chreven)
casteel ten tijde d'voors(chreven) j(onchee)r
Jan Pieterss(oon) van Nederveen daer op
woonde door de Gelderse affgebrant ende
geplondert es ende een wyl tijts daer naer
aldaer es overleden ende begraven;
't welck sij deposante t'allen tijden naerder,
es 't noot, presenteert gestant te doen.

Aldus gepasseert binnen der voors(chreven)
stadt Haerlem, den sevenden July 1635, in
presentie van Jacob Maertenss(oon) ende
Jan du Vie, smalwerckers, inwoonders deser
stadt, als getuygen hier toe versocht.

(w.g.) Lysbet Pieters (selffs gestelt merck)

Jacob Maertens
Jan de Vie
Bij mij T'oirconden
Jacob van Bosvelt, not(ari)s pub(licus) 1635.

Bericht van de penningmeester van het bestuur van de Stichting van Nederveen.

=====

Financieel overzicht 2000

Bank beginstand (01 - 01 - '00)		f. 3.343,06
Bij: donaties	f. 3.765,00	
rente	11,92	
legaat	1.650,00	
batig saldo Vriendendag 2000	140,00	
Af: contributie Kamer van Koophandel Midden Brabant	94,37	
kosten Nieuwsbrieven en uitnodigingen Vriendendag	745,60	
Noord Brabants Museum	144,83	
Bank eindstand (31 - 12 - '00)		f. 7.925,18

Indien gewenst kan het een en ander op de Vriendendag worden toegelicht.

De Penningmeester Frans Nederveen te Lunteren.